

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ГРОМАДСЬКЕ
ПАРТНЕРСТВО
ЗА ПРОЗОРИ
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ!

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН

АРЦИЗЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Проект USAID "Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування ("ГОВЕРЛА")

ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні мешканці Арцизької громади!

Дякую Вам за постійну підтримку та співпрацю у розвитку нашої громади. Сьогодні ділимося з вами важливою інформацією щодо нашого бюджету.

Бюджет – це не лише числа, цифри та показники. Це інвестиції в освіту, покращення інфраструктури, стале функціонування установ та закладів соціальної сфери, підтримка молоді, розвиток фізичної культури, якісне водопостачання тощо. Це наші спільні цінності та пріоритети.

Кожному варто знати, як формується бюджет, на що витрачаються кошти, які напрямки є першочерговими, як вплинути на процеси прийняття рішення та допомогти громаді стати кращою.

Тому спеціалісти міської ради разом з експертами громадського партнерства "За прозорі місцеві бюджети" підготували Бюджет для громадян 2024 року, де зібрали всю необхідну інформацію, структурували її та спростили, щоб кожен зміг зрозуміти складні бюджетні процеси.

Одночасно запускаємо збір пропозицій до бюджету громади на наступний 2025 рік. Впевнені, що завдяки вашій активності та участі, ми зможемо актуалізувати проблеми, знайти креативні ідеї та направити кошти на їх реалізацію для поліпшення якості життя кожного в нашій громаді.

Разом ми зможемо досягти неймовірних результатів і зробити нашу громаду ще кращою!

З повагою,
Сергій Парпуланський, Арцизький міський голова

Що таке бюджет для громадян?

Бюджет для громадян – це спрощена, позбавлена технічної мови інформація про бюджет територіальної громади (місцевий бюджет). Бюджет для громадян доповнюється візуалізацією, щоб полегшити розуміння фінансових показників та даних.

Основна мета бюджету для громадян – зробити складну, специфічну та технічну інформацію про місцевий бюджет доступною для розуміння широким колом осіб.

Бюджет для громадян допомагає кожному жителю територіальної громади зрозуміти бюджет своєї громади, побачити своє місце в бюджетному процесі, усвідомити, що бюджет територіальної громади формується з коштів платників податків, а самі кошти в бюджеті не з'являються нізвідки та не витрачаються керівництвом громади та депутатами місцевої ради на власний розсуд.

Водночас бюджет для громадян допомагає побачити можливості для впливу на формування та витрачання бюджету територіальної громади.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТ

Фінансовий план територіальної громади, в якому визначаються джерела і прогнозні показники надходжень коштів та на що саме вони витратяться. Бюджет територіальної громади формується та витрачається відповідно до процедур, вимог, правил, визначених Бюджетним кодексом України. А це означає, що законом чітко визначено, яким чином і за рахунок чого формується місцевий бюджет, а також на що саме і як можуть витратитися кошти місцевого бюджету. Бюджет територіальної громади затверджується щорічно місцевою радою на відповідній сесії. Також місцева рада може вносити у разі потреби зміни до бюджету територіальної громади.

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ

Кошти, що витрачаються на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним місцевим бюджетом. Видатки можуть бути поточні та капітальні. Поточні спрямовують на виплату заробітних плат, оплату комунальних послуг тощо, а капітальні – на будівництво, ремонт, придбання техніки й обладнання тощо.

ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД

Кошти, які витрачаються на надання послуг населенню (освітніх, медичних тощо). Наприклад, з нього фінансують виплату заробітної плати та оплату за спожиті комунальні послуги в закладах та установах освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії, лікарні), соціального захисту, фізичної культури та спорту (дитячо-юнацькі спортивні школи, заходи та змагання різного характеру).

БЮДЖЕТНІ КОШТИ

Це належні відповідно до законодавства надходження і витрати місцевого бюджету.

ТРАНСФЕРТИ

Це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету територіальної громади. Трансферти можуть бути у вигляді дотацій чи субвенцій.

СУБВЕНЦІЇ

Кошти, які передаються з бюджету іншого рівня (державного, обласного, районного бюджету, бюджету іншої територіальної громади) до місцевого бюджету територіальної громади на певну мету. Ці кошти можна витратити лише за визначеним призначенням. Приклади субвенцій: субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери, освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам, субвенція з місцевого бюджету однієї територіальної громади іншій територіальній громаді на забезпечення надання соціальних послуг певній категорії громадян.

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ

Кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, втілення масштабних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ

Це надходження до бюджету. В територіальній громаді справляються податки і збори, частина яких надходить до бюджету. Також можуть бути і неподаткові надходження, як-от кошти, отримані за рахунок оплати надання адміністративних послуг або зароблені бюджетними установами; кошти, які передаються до місцевого бюджету з державного бюджету або інших місцевих бюджетів (див. Трансферти).

ДОТАЦІЇ

Це своєрідна доплата з державного бюджету задля збалансування бюджетів нижчих рівнів, іншими словами, на вирівнювання доходної спроможності бюджету, який отримує такі кошти.

СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД

Кошти, які також спрямовуються на фінансування надання різного виду послуг в територіальній громаді, але з однією суттєвою відмінністю – джерела їх надходження чітко визначені, вони мають витратитися на конкретні цілі й за визначеними напрямками використання. До спеціального фонду, наприклад, зараховуються надходження від програм міжнародної технічної допомоги або власні надходження бюджетних установ, що утримуються за рахунок місцевого бюджету, інші власні надходження територіальної громади.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент управління територіальною громадою, а також її розвитку відповідно до визначених пріоритетів та цілей. Діяльність органу місцевого самоврядування з одним бюджетом на один бюджетний період (один рік) охоплює час від формування місцевого бюджету до звітування про результати його виконання. Зазвичай ця діяльність триває довше одного календарного року (тобто довше, ніж сам бюджетний період). Така діяльність протягом визначеного часу становить бюджетний цикл, який можна поділити на 5 стадій: складання прогнозу бюджету, складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету і насамкінець звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше ніж півтора календарного року. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ

ЛИПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ

Прогноз бюджету розраховується на три роки – плановий (той, на який плануємо бюджет) і два наступні роки. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні три роки, а також на які цілі витратимуться гроші із зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради, до 1 вересня затверджується на виконкомі та передається на розгляд відповідній місцевій раді.

Як долучитися?

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи – листом, надісланим звичайною чи електронною поштою;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу (контакти дивіться в кінці цього документу). Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проєктів.

СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом з розпорядниками бюджетних коштів, наприклад, відділом освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів відбувається розробка проєкту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проєкт бюджету оприлюднюється на сайті ради.

Як долучитися?

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Взяти участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ

РОЗГЛЯД ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТУ

Попередній проект рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету. Після цього проект бюджету розглядається та затверджується на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше 25 грудня. Після прийняття, рішення і бюджет оприлюднюються на сайті ради. У цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час яких до бюджету можуть вноситися певні незначні зміни.

Як долучитися?

- Взяти участь у бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам у створенні бюджету для громадян;
- Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також бюджету для громадян – розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

**ЛИСТОПАД-
25 ГРУДНЯ**

ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Крім цього, під час виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін до нього. Усі зміни проходять окрему процедуру – від розгляду бюджетною комісією ради до затвердження на сесії ради. Також законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради після завершення кожного кварталу.

Як долучитися?

- Подати проект на конкурс бюджету участі. Брати участь у кампаніях агітації за проекти бюджету участі та голосувати за проекти бюджету участі;
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій міської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

СІЧЕНЬ-ГРУДЕНЬ

ЗВІТУВАННЯ ПРО ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

Після завершення року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт проходить усю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Крім цього, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету має відбутися не пізніше 20 березня наступного року.

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитися?

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на яких звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

ДО 20 БЕРЕЗНЯ

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

Арцизька міська територіальна громада утворена згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 720-р «Про утворення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Одеської області». До її складу увійшло місто Арциз та 12 сіл: Виноградівка, Плоцьк, Главані, Делень, Новоселівка, Задунайва, Кам'янське, Надєждівка, Нова Іванівка, Прямобалка, Холмське, Новохолмське.

Населення громади –
30 793 особи

Зареєстровані суб'єкти
господарювання –
1678

Працевлаштоване
населення –
3413 осіб

ЗЕМЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ – 68,0 ТИС. ГА

У центрі громади, м. Арциз, розташована вузлова залізнична станція Одеської дирекції Одеської залізниці на розгалуженні ліній Одеса-Застава 1 – Арциз, Арциз – Ізмаїл, та Арциз – Березине – Басарабська (Республіка Молдова), яка обслуговує майже 200-кілометрову ділянку неелектрифікованої залізниці від міста Білгород-Дністровський до міста Ізмаїл з відгалуженням на Березине – Басарабська.

Протяжність автомобільних доріг 363,2 км, в т.ч.:

- територіальна автодорога загального користування державного значення – 46,4 км;
- 4 обласні дороги – 92,4 км
- 9 районних доріг – 47,4 км
- дороги у населених пунктах громади – 177,0 км

Заклади загальної середньої освіти: 12+2 філії

Заклади дошкільної освіти: 11+3 дошкільні підрозділи

Позашкільні заклади: 4
(Центр дитячої та юнацької творчості та Дитяча юнацько-спортивна школа, Арцизька школа мистецтв та Арцизька художня школа)

КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників»

Інклюзивно-ресурсний центр

Історико-краєзнавчий музей

Артгалерея

Будинки культури: 11

Бібліотеки: 13

Арцизька центральна опорна лікарня – кластерна лікарня, яка надає медичні послуги мешканцям 15 населених пунктів Одеської області.

Центр первинної медико-санітарної допомоги – це 3 міських та 7 сільських амбулаторій, 2 фельдшерсько-акушерських та 2 фельдшерських пунктів.

«Арцизьке фізкультурно-спортивне підприємство «Колос»

Арцизький дитячий позаміський заклад оздоровлення та відпочинку «Ювілейний»

Центр надання адміністративних послуг

КУ «Центр надання соціальних послуг»

Місцеві пожежні команди: 5

Комунальні підприємства: «Благоустрій», «Комфорт-16», «Житловик», «Водоканал»

ЯКОЮ МИ БАЧИМО НАШУ ГРОМАДУ

Пріоритетами розвитку нашої громади на найближчі роки є:

ПРІОРИТЕТ 1

РОЗВИТОК СИСТЕМИ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ, А ТАКОЖ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ЯКІСНОЮ ПИТНОЮ ВОДОЮ

ПРІОРИТЕТ 2

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ МУНІЦИПАЛЬНИХ ПОСЛУГ У ГРОМАДІ

ПРІОРИТЕТ 3

РОЗВИТОК ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ З ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

ПРІОРИТЕТ 4

РОЗВИТОК ІНЖЕНЕРНО-ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

ПРІОРИТЕТ 5

СТВОРЕННЯ КОМФОРТНИХ УМОВ ПРОЖИВАННЯ, ВІДПОЧИНКУ ТА ДОЗВІЛЛЯ

ПРІОРИТЕТ 6

ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ ТА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ ГРОШІ

Доходи бюджету Арцизької громади можна поділити на власні – ті, які органи місцевого самоврядування можуть «заробити», та передані (трансферти) – ті, які місцевим бюджетам передають з державного та інших місцевих бюджетів на безповоротній основі. Кошти від держави спрямовуються на забезпечення надання освітніх, медичних послуг та інших функцій держави.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ БЮДЖЕТУ 333,4 млн грн

ТРАНСФЕРТИ

Гроші, які отримує громада від держави або інших громад

ВЛАСНІ ДОХОДИ ГРОМАДИ

Більшу частину надходжень громада отримує із власних доходів, які складаються з податкових та неподаткових надходжень. Найвагомішим джерелом наповнення бюджету є податок на доходи фізичних осіб, який становить понад половину власних надходжень громади. Неоформлені трудові відносини, ведення підприємницької діяльності без реєстрації – не наповнюють місцевий бюджет! Лише офіційна трудова діяльність покращує умови проживання в громаді!

Всі показники взяті станом на 15.03.2024 року відповідно до рішення № 2188-VIII "Про внесення змін та доповнень до рішення Арцизької міської ради від 22 грудня 2023 року № 2082-VIII «Про бюджет Арцизької міської територіальної громади на 2024 рік»"

ОСНОВНИМИ БЮДЖЕТОУТВОРЮЮЧИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГРОМАДИ Є:

- ☎ Регіональна філія «Укрзалізниця»
- ☎ ФГ «Агрофірма Бургуджі»
- ☎ ПП «Агрофірма Ташлик»
- ☎ ФГ «Топалов В.З.»
- ☎ ТОВ «Антарес Агро-П»
- ☎ ТОВ «Шампань України»
- ☎ ФГ «Деленське»
- ☎ ТОВ «Сервіс Грейн»
- ☎ ФГ «Промінь»
- ☎ СФГ Куцарєв

Підтримка ЗСУ, соціальна захищеність населення, забезпечення стабільної роботи критичної та соціальної інфраструктури громади, модернізація освітніх та медичних закладів – це все стає можливим, зокрема, завдяки платникам податків.

Дякуємо всім суб'єктам господарювання, які виконують свій податковий обов'язок та продовжують у цих складних умовах наповнювати місцевий бюджет.

Динаміка доходів громади до повномасштабного вторгнення рф на територію України та під час дії воєнного стану

Життя в громаді з початку повномасштабного вторгнення змінилося кардинально. Воєнний стан обмежив до мінімуму капітальні видатки та додав нові непередбачені статті витрат: забезпечення стабільної життєдіяльності громади, підготовка закладів бюджетної сфери до безперервної роботи у разі виникнення надзвичайної ситуації, розміщення великої кількості осіб зі статусом ВПО, облаштування споруд цивільного захисту населення у багатоквартирних будинках, укриттів у закладах освіти, культури, пунктів обігріву, місць компактного проживання тощо.

Попри економічну турбулентність в країні, в Арцизькій громаді увесь цей час бюджет виконується в повному обсязі, навіть спостерігалася тенденція збільшення податкових та неподаткових надходжень. Завдяки ефективно-раціональному розподілу бюджетних коштів громаді вдається зберегти усю мережу закладів освіти, культури, соціального захисту населення, забезпечити сталу роботу комунальної сфери та критичної інфраструктури. Працівники вчасно та в повному обсязі отримують заробітну плату, а усі ризики, пов'язані зі скороченням робочих місць, усунені.

Проте в цьому році спостерігається тенденція зменшення надходжень до бюджету. Пов'язано це з тим, що один із ключових податків, який формує бюджет громади, податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) з військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу з листопада 2023 року вилучено з місцевих бюджетів до Державного бюджету України у повному обсязі.

ДИНАМІКА ВЛАСНИХ ДОХОДІВ

КУДИ ЇДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ

Витрати з бюджету Арцизької громади йдуть на різні потреби і послуги для мешканців громади. Зокрема, вони можуть бути спрямовані на утримання закладів освіти (дошкільної, загальноосвітньої, позашкільної), культури, соціального захисту та соціального забезпечення, фізичної культури і спорту, охорони здоров'я (первинної та вторинної ланки), благоустрою, управління громадою, соціальні програми тощо.

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ ЗА ГАЛУЗЯМИ **333,4** млн грн

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ

	ОСВІТА 217,0 млн грн	Оплата праці 171,5 млн грн	Оплата енергоносіїв 13,9 млн грн	Інші видатки 17 млн грн	Капітальний ремонт, будівництво 14,7 млн грн
	УПРАВЛІННЯ ГРОМАДОЮ 30,3 млн грн	Оплата праці 25,5 млн грн	Оплата енергоносіїв 1,8 млн грн	Інші видатки 2,9 млн грн	Капітальні видатки 0,1 млн грн
	ЖКГ 25,9 млн грн	Оплата праці 17,1 млн грн	Оплата енергоносіїв 1,7 млн грн	Інші видатки 5,3 млн грн	Капітальний ремонт, будівництво 1,8 млн грн
	КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО 19,6 млн грн	Оплата праці 16,5 млн грн	Оплата енергоносіїв 0,2 млн грн	Інші видатки 1,8 млн грн	Капітальний ремонт, будівництво 1,1 млн грн

ПЛАНОВІ ВИДАТКИ У СФЕРІ ОСВІТИ

ВИДАТКИ НА ЗАКЛАДИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

ВИДАТКИ НА ДОШКІЛЬНІ ЗАКЛАДИ ОСВІТИ

Кількість учнів **63**
Кількість педагогічних працівників **6**
Кількість іншого персоналу **11**

Арцизький заклад дошкільної освіти ясла-садок №1 «Зірочка»

Усього видатків на заклад **3,5** млн грн

Видатки на одну дитину **55,69** тис грн

Кількість учнів **115**
Кількість педагогічних працівників **11**
Кількість іншого персоналу **19**

Арцизький заклад дошкільної освіти ясла-садок №4 «Сонечко»

Усього видатків на заклад **6,0** млн грн

Видатки на одну дитину **52,51** тис грн

Кількість учнів **133**
Кількість педагогічних працівників **15**
Кількість іншого персоналу **17**

Арцизький заклад дошкільної освіти ясла-садок №5 «Росинка»

Усього видатків на заклад **7,8** млн грн

Видатки на одну дитину **58,74** тис грн

Кількість учнів **112**
Кількість педагогічних працівників **12**
Кількість іншого персоналу **22**

Арцизький заклад дошкільної освіти ясла-садок №7 «Вербиченька»

Усього видатків на заклад **6,8** млн грн

Видатки на одну дитину **60,39** тис грн

Кількість учнів **60**
Кількість педагогічних працівників **8**
Кількість іншого персоналу **15**

Виноградівський заклад дошкільної освіти ясла-садок «Буратіно»

Усього видатків на заклад **3,4** млн грн

Видатки на одну дитину **57,09** тис грн

Кількість учнів **40**
Кількість педагогічних працівників **5**
Кількість іншого персоналу **8**

Главанський заклад дошкільної освіти ясла-садок «Ромашка»

Усього видатків на заклад **2,4** млн грн

Видатки на одну дитину **59,4** тис грн

Кількість учнів **19**
Кількість педагогічних працівників **4**
Кількість іншого персоналу **9**

Деленський заклад дошкільної освіти ясла-садок «Волюшка»

Усього видатків на заклад **2,3** млн грн

Видатки на одну дитину **118,78** тис грн

Кількість учнів **45**
Кількість педагогічних працівників **6**
Кількість іншого персоналу **10**

Кам'янський заклад дошкільної освіти ясла-садок «Колосок»

Усього видатків на заклад **3,2** млн грн

Видатки на одну дитину **71,64** тис грн

Кількість учнів **22**
Кількість педагогічних працівників **3**
Кількість іншого персоналу **6**

Новоіванівський заклад дошкільної освіти ясла-садок «Сонечко»

Усього видатків на заклад **1,6** млн грн

Видатки на одну дитину **73,29** тис грн

Кількість учнів **16**
Кількість педагогічних працівників **2**
Кількість іншого персоналу **8**

Надеждинський заклад дошкільної освіти ясла-садок «Сонечко»

Усього видатків на заклад **1,8** млн грн

Видатки на одну дитину **115,43** тис грн

Кількість учнів **40**
Кількість педагогічних працівників **5**
Кількість іншого персоналу **10**

Холмський заклад дошкільної освіти ясла-садок «Бджілка»

Усього видатків на заклад **2,7** млн грн

Видатки на одну дитину **67,54** тис грн

Кількість учнів **14**
Кількість педагогічних працівників **2**
Кількість іншого персоналу **3**

Дошкільний підрозділ Плоцької гімназії

Усього видатків на заклад **0,7** млн грн

Видатки на одну дитину **46,21** тис грн

КІЛЬКІСТЬ ВИХОВАНЦІВ - 711

Кількість учнів **12**
Кількість педагогічних працівників **2**
Кількість іншого персоналу **1**

Дошкільний підрозділ Прямобалківського ліцею

Усього видатків на заклад **0,4** млн грн

Видатки на одну дитину **35,32** тис грн

Кількість учнів **20**
Кількість педагогічних працівників **2**
Кількість іншого персоналу **5**

Дошкільний підрозділ Задунайвського ліцею

Усього видатків на заклад **0,9** млн грн

Видатки на одну дитину **43,65** тис грн

З БЮДЖЕТУ ГРОМАДИ ФІНАНСУЮТЬСЯ МІСЦЕВІ ПРОГРАМИ

380 тис грн

ПІДТРИМКА ОБДАРОВАНОЇ МОЛОДІ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Премією нагороджуються щороку учні закладів загальної середньої освіти та позашкільної освіти, дитячо-юнацької спортивної школи, особисті та колективні навчальні досягнення яких сприяють утвердженню позитивного іміджу Арцизької громади, Одеської області, держави в цілому, та які за результатами навчального року виявили високий рівень знань, досягли особливих успіхів.

1,7 млн грн

ПРОГРАМА ПРО НАДАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ГРОШОВОЇ ДОПОМОГИ Мешканцям ГРОМАДИ

- Надання грошової допомоги раз на рік незахищеним верствам населення у розмірі від 1000 грн до 7000 грн. Допомогу можуть отримати малозабезпечені родини, особи з інвалідністю, а також люди, які опинилися у складних життєвих обставинах. Це може бути важка хвороба, пожежа, стихійне лихо, внаслідок якого завдано збитків житлу, майну потерпілого або його здоров'ю.
- Надання грошової допомоги захисникам та їх родинам у розмірі від 10000 до 50000 грн.

140 тис грн

ПРОГРАМА ПІДТРИМКИ МОЛОДИХ КАДРІВ «КАДРИ»

Оплата оренди житла та комунальні послуги молодим лікарям, які вже працюють чи працюватимуть у закладах охорони здоров'я, з розрахунку 2,5 тис. грн на 1 лікаря. Також програмою передбачено придбання житла для молодих спеціалістів.

117 тис грн

ЗАОХОЧЕННЯ МОЛОДИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Щомісячна компенсація за житло у розмірі 1500 грн новоприбулим педагогічним працівникам та виплата матеріального стимулювання у розмірі 1900 грн кожному молодому фахівцю зі стажем роботи від 0 до 3 років.

1 млн грн

ПРОГРАМА «ПІЛЬГОВІ ЛІКИ»

Безоплатний та пільговий відпуск лікарських засобів за рецептами лікарів для людей з певними категоріями захворювань.

1,5 млн грн

ПРОГРАМА ПІДТРИМКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Задоволення актуальних та нагальних потреб військовослужбовців та окремих військових частин, які звертаються по допомогу до Арцизької міської ради.

699,5 тис грн

ПРОГРАМА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

Обслуговування та облаштування укриттів цивільного захисту населення, пунктів обігріву та пунктів незламності.

6 млн грн

ПІЛЬГОВЕ ХАРЧУВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ГРОМАДИ

За рахунок місцевого бюджету організовано харчування всіх учнів 1-4 класів та учнів 5-11 класів, які належать до пільгових категорій. Вартість харчування у шкільних їдальнях затверджено у розмірі 37 грн, у дитячих садках – 61 грн, з яких 24,4 грн сплачують батьки, 36,6 грн компенсує бюджет. 12,2 грн сплачують за харчування багатодітні та малозабезпечені батьки, 48,8 грн компенсує бюджет. Діти військовослужбовців у закладах освіти громади харчуються за рахунок місцевого бюджету.

27 тис грн

ПРОГРАМА ВИПЛАТИ ГРОШОВИХ ВИНАГОРОД СПОРТСМЕНАМ ГРОМАДИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОЛІМПІЙСЬКИХ, НЕОЛІМПІЙСЬКИХ, ПАРАОЛІМПІЙСЬКИХ ТА ДЕФОЛІМПІЙСЬКИХ ВИДІВ СПОРТУ

Грошова винагорода за високі спортивні результати на змаганнях міжнародного та всеукраїнського рівнів виплачується спортсменам-переможцям з громади, які посіли перші-п'яті місця у складі збірних команд України на офіційних міжнародних змаганнях з олімпійських, неолімпійських, паралімпійських та дефлімпійських видів спорту – 60 тис. орієнтований обсяг фінансування.

120 тис грн

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА «БЕЗПЕЧНА АРЦИЗЬЧИНА»

Підключення усіх установ та організацій до системи візуального контролю та створення охоронних центрів безпеки.

209 тис грн

ПІДТРИМКА ОБДАРОВАНОЇ МОЛОДІ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

Виплата щорічної премії Арцизької міської ради обдарованій молоді за творчі особисті та/або колективні досягнення.

НАД ЧИМ ПРАЦЮЄ ГРОМАДА У 2024 РОЦІ

Створення реабілітаційного центру на базі Арцизької кластерної лікарні

Реконструкція очисних споруд у м. Арциз

Встановлення станцій локального очищення води ще в шести населених пунктах громади: с. Виноградівка, с. Кам'янське, с. Надєждівка, с. Новоселівка, с. Плоцьк, с. Прямобалка

Впровадження заходів з енергоефективності: оснащення сонячними електричними станціями водонапірних башт у населених пунктах громади та закладів охорони здоров'я та освіти

Будівництво сміттєпереробного заводу

У ЦЬОМУ РОЦІ НА УМОВАХ СПІВФІНАНСУВАННЯ РЕАЛІЗУЮТЬСЯ НАСТУПНІ ІНФРАСТРУКТУРНІ ПРОЄКТИ:

Будівництво корпусу Арцизького ліцею №5

101 млн грн
ВАРТІСТЬ ПРОЄКТУ

81 млн грн
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК

20 млн грн
БЮДЖЕТ ГРОМАДИ

Будівництво укриття в Арцизькому ліцеї №5

29,1 млн грн
ВАРТІСТЬ ПРОЄКТУ

5,9 млн грн
ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ

18 млн грн
ОБЛАСНИЙ БЮДЖЕТ

5,2 млн грн
БЮДЖЕТ ГРОМАДИ

Реконструкція очисних споруд у м. Арциз

83 млн грн
ВАРТІСТЬ ПРОЄКТУ

63 млн грн
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК

20 млн грн
БЮДЖЕТ ГРОМАДИ

Пропозиції до бюджету Арцизької громади на 2025 рік

Для розвитку нашої громади важлива небайдужість та активна участь кожного його мешканця. Тому запрошуємо Вас подати свої пропозиції до проєкту бюджету нашої громади на 2025 рік!

Подати електронну пропозицію до бюджету громади на наступний рік можна тут:

Контактна інформація

Офіційний сайт Арцизької міської ради: www.arciz-rada.gov.ua

Електронна адреса: arsirada@ukr.net

Адреса: м. Арциз, вул. Соборна, 4

Контактний номер телефону: +38 (04845) 3-10-63

Це видання підготовлено Громадським Партнерством «За прозорі місцеві бюджети!» в рамках проєкту «Бюджетна партисипація від А до Я» та стало можливим завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проєкт USAID «ГОВЕРЛА». Зміст цього видання не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.

Наклад: 500 примірників